AZ ISTENHIT FORMÁI

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

DEBRECENI EGYETEM

2026. december 3–4.

DECEMBER 3. · CSÜTÖRTÖK

DE Főépület XV. terem · 4. emelet

10.00–10.15 MEGNYITÓ
A konferencia vendégeit köszönti:
Prof. Dr. Fenyves Veronika, egyetemi tanár, a DE oktatási elnöke
Prof. Dr. Gesztelyi Tamás, a DE Klasszika-filológiai és Ókortörténeti Tanszékének professzor emeritusa

10.15–10.55 FORISEK PÉTER PROFESSZORI BEMUTATKOZÓ ELŐADÁSA:
A római védelempolitika a principatus korában

Laudator: Prof. Dr. Bárány Attila, egyetemi tanár,
a DE Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolájának vezetője

Elnök: Gesztelyi Tamás

11.00–11.20 Grüll Tibor: Író istenek – „Zeus írott átkai" neo-phryg feliratok átokformuláiban
11.20–11.40 Németh György: Istenek az átoktáblákon
11.40–12.00 Takács Levente: A jósnő és a földmérés
12.00–12.10 Vita
12.10–13.30 Ebédszünet

Elnök: Darab Ágnes

13.30–13.50 Patay-Horváth András: Vallási ünnepségből sportversenyek? – Az olympiai játékok eredete a legújabb leletek tükrében
13.50–14.10 Kulin Veronika: „Az isteni" és „az isten" Hérodotosz elbeszéléseiben
14.10–14.30 Simon Attila: Istenek és emberek a Prométheus-mítosz tükrében
14.30–14.50 Szekeres Csilla: Seneca sztoikus istene és a religio
14.50–15.00 Vita
15.00–15.10 Szünet

Elnök: Németh György

15.10–15.30 Buhály Attila: Az urartui rituális gyakorlat „alulnézetből"
15.30–15.50 Sárközy Miklós: Dionüszia a posztszászánida Ṭabaristānban? A Ḥudūd al-cālam adatai Pirīm hedonisztikus kultuszairól (Ḥudūd al-cālam 32.21-22)
15.50–16.10 Csabai Zoltán: A babilóni mappa mundi és kísérőszövegének mitológiai kontextusa
16.10–16.30 Koltai Kornélia: Spiritualitás és érzékiség – az istenhit megjelenési alakzatai az Éneke éneke Targumban
16.30–16.40 Vita
16.40–17.00 Szünet

Elnök: Szekeres Csilla

17.00–17.20 Óbis Hajnalka: A filozófus, a pogány pap és a megtért arisztokrata: az istenhit formái Szent Ágoston levelezésében

17.20–17.40 Csízy Katalin: „Θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι" (Hom. Od. IV, 379) – Pythagoras lelki tükre

17.40–18.00 Gradvohl Edina: „A szent keserű"

18.00–18.20 D. Tóth Judit: Theória és istenismeret Nüsszai Gergely teológiájában

18.20–18.30 Vita

19.00 Vacsora (DE Történelmi Intézet könyvtára, 3. em. 316. terem)

DECEMBER 3. · PÁRHUZAMOS SZEKCIÓ

DE Főépület 406. terem · 4. emelet

Elnök: Kovács István

15.10–15.30 Berecz Gábor: A történelem kulcslyuka: M. Aurelius Valens, egy aquincumi kulcsár(?) Nemesis-oltára

15.30–15.50 Laurinyecz Szabolcs: A gigászok győzelme, Aeneas halála? – adalékok Lucanus Curio-epizódjához (4.581–824)

15.50–16.10 Spekker Emese – Szabó Tímea: A természet szentsége az ókori Görögországban: Artemisz kultusza és művészeti ábrázolása

16.10–16.30 Horváth Zsófia: Istennő, halandó és istenkirály Isidóros négy Isis-himnuszában

16.30–16.40 Vita

16.40–17.00 Szünet

Elnök: Szántó Zsuzsanna

17.00–17.20 Ónadi Sándor: „Isten nem szól ilyen emberhez." – Egy látnok társadalmi rangja és a kinyilatkoztatás hitelessége az első keresztes hadjárat idején

17.20–17.40 Varga Laura: Szent Jeromos eszkatológiai hatása Adso Dervensis Antikrisztus-traktátusára

17.40–18.00 Szemán Réka: A főpásztori lélek Istenhez kiáltása − Nagy Szent Gergely levele Theoktisztának

18.00–18.20 Obrácz-Nagy Ágnes: Más fényben: A pogány kozmológia újraértelmezése Firmicus Maternusnál

18.20–18.30 Vita

DECEMBER 4. · PÉNTEK

DE Főépület XV. terem · 4. emelet

Elnök: Tóth Orsolya

9.00–9.20 Nagyillés János A szentség álarca: religio, natura és a vallási szerepjáték Nicolas Chorier Satyra Sotadicájában

9.20–9.40 Szögi László Krisztián: „Mikor a nyomorúság megnő … szektákat teremt": A turáni egyistenhívők Orosházán

9.40–10.00 Szántó Zsuzsanna: Zsidó közösségek és istenhit a késő antik Egyiptomban

10.00–10.20 Tóth Anna Judit: Priskos és az istenek

10.20–10.30 Vita

10.30–10.40 Szünet

Elnök: Takács László

10.40–11.00 Schiller Vera: A polisok polgárainak transcendenshez való viszonya

11.00–11.20 Gellérfi Gergő: Róma hanyatlása egy mizantróp szemszögéből

11.20–11.40 Lindner Gyula: A filozófus istene – Plutarchos az isteni létezőről

11.40–12.00 Odrobina László: Vallási hagyományok találkozása Rómában: Magna Matertől a milánói ediktumig

12.00–12.10 Vita

12.10–13.30 Ebédszünet

Elnök: Odrobina László

13.30–13.50 Munding Márta: Az isteni és az emberi határán: vallási motívumok és uralkodói reprezentáció a Liber de morte testamentoque Alexandri című műben

13.50–14.10 Lázár István Dávid: „…apostolum loqui putes" – A „keresztény" Cicero Petrarca: De ignorantia c. művében

14.10–14.30 Keppinger Boglárka: In conspectu Divinitatis – Az isteni jelenlét Szent Benedek Regulájában

14.30–14.50 Kovács István: Barbárok és hittestvérek: vallási identitás és isteni ítélet Ióannés Kinnamos történeti művében

14.50–15.00 Vita

15.00 ZÁRSZÓ. A konferencia eredményeit összegzi: Takács László

SZERVEZŐK

DEBRECENI EGYETEM BTK TÖRTÉNELMI INTÉZET
ELTE HTK MORAVCSIK GYULA KUTATÓINTÉZET
PPKE BTK KLASSZIKA-FILOLÓGIA TANSZÉK